
Ønsker å gjenopplive den norske sosialmedisinske tradisjonen

AKTUELT I FORENINGEN

VILDE BAUGSTØ

vilde.baugsto@legeforeningen.no

Kommunikasjonsavdelingen

Emma Lenge er lege og forsker innen sosialmedisin. Sammen med kollegaer ved Universitetet i Oslo er hun med å arrangere en konferanse i sosialmedisin.

LEGE OG FORSKER: Emma Lengle er utdannet lege fra Universitetet i Oslo og har en master i folkehelse fra Harvard. I tillegg er hun stipendiat og forsker på sosial ulikhet i helse. Foto: Privat

Konferansen har fått navnet «European Conference on Social Medicine», og arrangeres fra 20. til 22. juni.

– Dette er første gang vi arrangerer denne konferansen, og målgruppen er helsepersonell i hele Europa. Målet er å etablere en europeisk plattform som arrangerer konferansen ulike steder annen hvert år. Og selvfølgelig bygge nettverk for å støtte hverandre i arbeidet med helse og rettferdighet, sier Emma Lengle.

Hun er lege og har en master i folkehelse fra Harvard. I tillegg er hun stipendiat og forsker på sosial ulikhet i helse. Lengle forklarer at i sosialmedisin forstår man politikk som noe som former helse, og at helse dermed må være i kjernen av hvordan man utformer politikk.

– Sosialmedisin handler om hvordan sosiale og politiske faktorer påvirker helse, både på befolkningsnivå og individnivå. I norsk sammenheng har vi ofte fokusert på hvordan velferdsstaten kan bidra til bedre eller verre helseutfall, og sosialmedisin sto sterkt i utformingen av velferdsstaten på 40-, 50- og 60-tallet, forklarer Lengle.

Ulikhetene øker

Hun mener det er et økende behov for en tydelig sosialmedisinsk stemme i samfunnsdebatten, spesielt i lys av pandemien og den politiske debatten rundt helse.

– Vi ønsker å gjenopplive den norske sosialmedisinske tradisjonen. Vi lever i en tid der ulikhetene øker, og der velferdstjenester vi har kjempet frem står under angrep. Vi skal ikke lenger enn til NHS i England for å se en helsetjeneste i fritt fall, og vi beveger oss også mot et todelt helsevesen her hjemme.

Sosialmedisinere kan bidra til å påvirke systemene rundt helsetjenester til å bli mer rettferdig og ivareta sårbare grupper, og samtidig stå støtt i debatter om helse, kjønn og sosiale rettigheter, sier Lengle.

Skal ut i felt

Første del av konferansen er besøk i felt til Helsesenter for papirløse og Gatestemmer, en guidet byvandring i Oslo der guidene deler historier fra sine liv som ofte har handlet mye om rus.

– Kunnskapen til de med opplevd erfaring av sykdom er selve grunnsteinen i sosialmedisin. Sosialmedisinere er ofte leger som jobber tett med utsatte grupper. I Norge er narrativet at de aller fleste har tilgang på helsetjenestene de trenger, men lytter man til marginaliserte pasientgrupper, inkludert papirløse migranter eller personer med rusmiddelavhengighet, lærer man at virkeligheten er en annen. Derfor er det viktig at vi også kommer oss ut i felt, sier Lengle, og refererer til noe som ofte kalles for «det nordiske paradoks»: Nemlig at vi har større ulikhet i helse her enn i mange andre land i Europa.

– Fordi det på et overordnet nivå går bra, så er det lett å overse de store forskjellene på individnivå, påpeker hun.

– Konferanseprogrammet inneholder bolker om samspillet mellom helse og nye politiske strømninger i Europa, global helse, avkolonisering, folkemordet i Gaza, transmedisin, rasisme og rus, klima og rettferdighet, og helseaktivisme for en sunnere, mer rettferdig fremtid, sier Lengle og påpeker at de ønsker å bygge et fagmiljø som kan diskutere og forstå de store sosiopolitiske utfordringene i Norge, Europa og verden.

– Rett og slett en faglig trygg stemme i urolige tider. Vi står i flere store kriser nå, med klima, kriger i verden, hvem som får makt og hvordan det påvirker fordelingen av helse i befolkningen. Derfor er det viktig å ha fokus på hvordan vi bygger helsefremmende samfunn, avslutter Lengle.

Publisert: 2. juni 2025. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.25.07.14

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 23. juni 2026.